

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Aanvullend ecologisch onderzoek

Patrijsweg 5 t/m 19

Berg en Dal

Rapport aanvullend ecologisch onderzoek

Patrijsweg 5 t/m 19, Berg en Dal

Opdrachtgever	Stichting Oosterpoort Wonen Postbus 31 6560 AA Groesbeek
Rapportnummer	19256.006
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	3 oktober 2023
Opsteller ¹	De heer M.G. van Essen-Kok, BSc
Kwaliteitscontrole	De heer J.B. Jeeninga, BSc

¹ AVG

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven. In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handleiding omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebber.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4.1	Huismus.....	4
4.2	Gierzwaluw.....	4
4.3	Ransuil.....	4
4.4	Vleermuizen	4
4.5	Steenmarter	5
4.6	Veldbezoeken.....	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
5.1	Huismus.....	7
5.2	Gierzwaluw.....	8
5.3	Ransuil.....	8
5.4	Vleermuizen	8
5.5	Steenmarter	10
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING.....	11
6.1	Vleermuizen	11
6.2	Steenmarter	12
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Stichting Oosterpoort Wonen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Patrijsweg 5 t/m 19 te Berg en Dal.

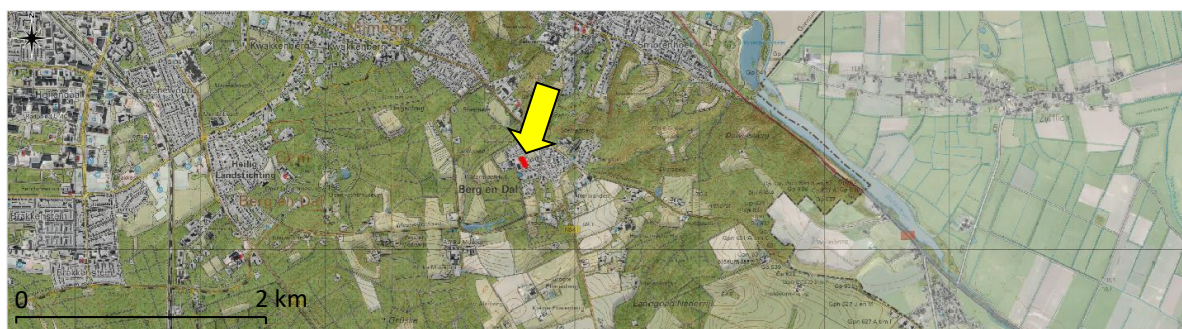
Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop- en nieuwbouwplannen op de onderzoekslocatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in augustus 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 19256.003, d.d. 22 september 2022). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, gierzwaluw, ransuil, steenmarter en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis) meer informatie is benodigd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.700 \text{ m}^2$) ligt aan de Patrijsweg 5 t/m 19 te Berg en Dal en omvat de percelen kadastraal bekend als gemeente Groesbeek, sectie K nummers 875. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omkaderd bij gele pijl).

De onderzoekslocatie is gelegen aan de rand van de bebouwde kom en bestaat uit twee huizenblokken met zadeldaken en de voor- en achtertuinen van de desbetreffende woningen. De woningen hebben één woonlaag en een zolder. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie bevindt zich ten westen een basisschool en openbaar groen in de vorm van perkjes en hoge bomen. Ten noorden, oosten en zuiden is de onderzoekslocatie omringd door vergelijkbare huizenblokken.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de huidige bebouwing te amoveren en hier nieuwbouw te realiseren.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

In onderstaande tabel staan de resultaten van voorgaand onderzoek weergegeven, betreffende de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 19256.003, d.d. 22 september 2022).

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	- verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren - of voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	- aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw - uitvoeren van winterinspectie t.b.v. ransuil
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	- aanvullend onderzoek naar vleermuizen - aandacht voor verlichting richting omliggende bebouwing
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	aandacht voor verlichting richting bomenrij langs westzijde Patrijsweg
Grondgebonden zoogdieren	Licht beschermd	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van soorten als egel en diverse muizensoorten
	Streng beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar steenmarter
Amfibieën	Licht beschermd	minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander
	Streng beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		3,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		65 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn in de periode van april tot half mei 2023 twee veldbezoeken in de ochtend uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats op 25 april en 9 mei 2023. Tijdens de veldbezoeken was de temperatuur hoger dan 7 °C. De windsnelheid was maximaal 2 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen en op huismussen die met nestmateriaal of voedsel in de bebouwing op de onderzoekslocatie verdwenen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich binnen de onderzoekslocatie broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van huismus (BIJ12, februari 2023).

4.2 Gierzwaluw

Ten aanzien van de gierzwaluw zijn in de periode van juni tot half juli 2023 drie veldbezoeken gedurende de avondschemering uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats op 8 juni, 29 juni en 10 juli 2023. Tijdens de veldbezoeken was de temperatuur hoger dan 16 °C, was de windsnelheid maximaal 2 Beaufort en geen sprake van neerslag.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van invliegende en uitvliegende gierzwaluwen en langs gevels scherende gierzwaluwen in combinatie met 'gierende' gierzwaluwen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich binnen de onderzoekslocatie broedlocaties van de gierzwaluw bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, versie 2.0 juli 2023).

4.3 Ransuil

Ten aanzien van de ransuil is in aanvulling op de eerder uitgevoerde quickscan op 5 januari 2023 een winterinspectie uitgevoerd. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van (sporen die duiden op) eventuele nest- en/of roestlocaties van de ransuil in de (naald)bomen op en nabij de onderzoekslocatie. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of aanvullend onderzoek naar de ransuil noodzakelijk is.

4.4 Vleermuizen

Ten aanzien van de vleermuizen zijn in de periode half mei tot half september in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avond- en ochtenduren uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats op 2 juni, 8 juni, 29 juni, 21 augustus, en 13 september 2023. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en (milde) winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Tijdens de veldbezoeken is gelet op uitvliegende, invliegende, aantikkende, zwermende en/of baltsende vleermuizen bij de

bebouwing op de onderzoekslocatie. Verder was tijdens de veldbezoeken de temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid maximaal 2 Beaufort en was er geen sprake van neerslag.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batlogger (Elekon Batlogger M) met opnamemogelijkheid. Een batlogger zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

Tabel 4.1 bevat de omstandigheden van het vleermuisonderzoek per veldbezoek.

Tabel 4.1 Omstandigheden aanvullend onderzoek vleermuizen.

datum	tijd	aantal waarnemers	temperatuur	weersomstandigheden
2 juni '23	02:20 - 05:27	2	12 °C	droog, helder, 2 bft
8 juni '23	20:25 - 00:25	2	17 °C	droog, helder, 2 bft
29 juni '23	20:30 - 00:30	2	18 °C	droog, bewolkt, 2 bft
21 augustus '23	20:45 - 23:45	1	22 °C	droog, helder, 1 bft
13 september '23	19:57 - 23:00	1	19 °C	droog, bewolkt, 2 bft

4.5 Steenmarter

Steenmarters zijn net als vleermuizen nachtdieren en voornamelijk actief tussen zonsondergang en zonsopgang. De onderzoekslocatie wordt ten behoeve van het onderzoek naar vleermuizen vijf maal bezocht tussen zonsondergang en zonsopgang en daarmee binnen de actieve periode van de steenmarter. Voor het onderzoek naar de steenmarter is daarom gedurende het onderzoek naar vleermuizen ook gelet op gebruik van de onderzoekslocatie door de steenmarter.

Naar aanleiding van de waarnemingen in het veld is vervolgens bepaald of de onderzoekslocatie een functie vervult als vaste voortplantings- of rustplaats voor de steenmarter. Indien de waarnemingen onvoldoende uitsluitel geven is een nadere inspectie van de (voor- en achter)tuinen en schuurtjes op de onderzoekslocatie noodzakelijk.

4.6 Veldbezoeken

Tabel 4.2 op de volgende pagina bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4.2 Onderzoeksinspanning per soortgroep.

2023		januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	sept.	
ransuil	tijdstip	1x overdag									
	datum	5 jan.									
	functie	nest-/roestlocatie(s)									
huismus	tijdstip				2x overdag						
	datum				25 apr / 9 mei						
	functie				territorium						
gierzwaluw	tijdstip						3x avond				
	datum						8 jun / 29 jun / 10 jul				
	functie						nestlocatie(s)				
vleermuizen	tijdstip					1x ochtend / 2x avond			2x avond		
	datum					2 jun / 8 jun / 29 jun			21 aug / 13 sep		
	functie					zomer-/kraamverblijf			paarverblijf		
steenmarter	tijdstip					1x ochtend / 4x avond					
	datum					zie data vleermuizen					
	functie					verblijfplaats(en)					

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de huismus op of in de bebouwing op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als nestlocatie voor een huismus.

De tuinen op de onderzoekslocatie worden wel gebruikt om te foerageren door in de omgeving verblijvende huismussen. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn ook meerdere nestlocaties van de huismus waargenomen (zie figuur 5.1). Door de aanwezigheid van voldoende alternatief (wat betreft begroeiing) en vanwege de afstand van in de omgeving waargenomen nestlocaties ten opzichte van de onderzoekslocatie, is bij de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie geen sprake van negatieve effecten ten aanzien van de huismus.

Figuur 5.1 Verspreiding van de huismus op basis van inventarisatie in april en mei 2023.

5.2 Gierzwaluw

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de gierzwaluw op of in de bebouwing op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als nestlocatie voor een gierzwaluw. Buiten de onderzoekslocatie zijn er ook geen nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen, waardoor bij de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie dan ook geen is sprake van negatieve effecten ten aanzien van de gierzwaluw.

5.3 Ransuil

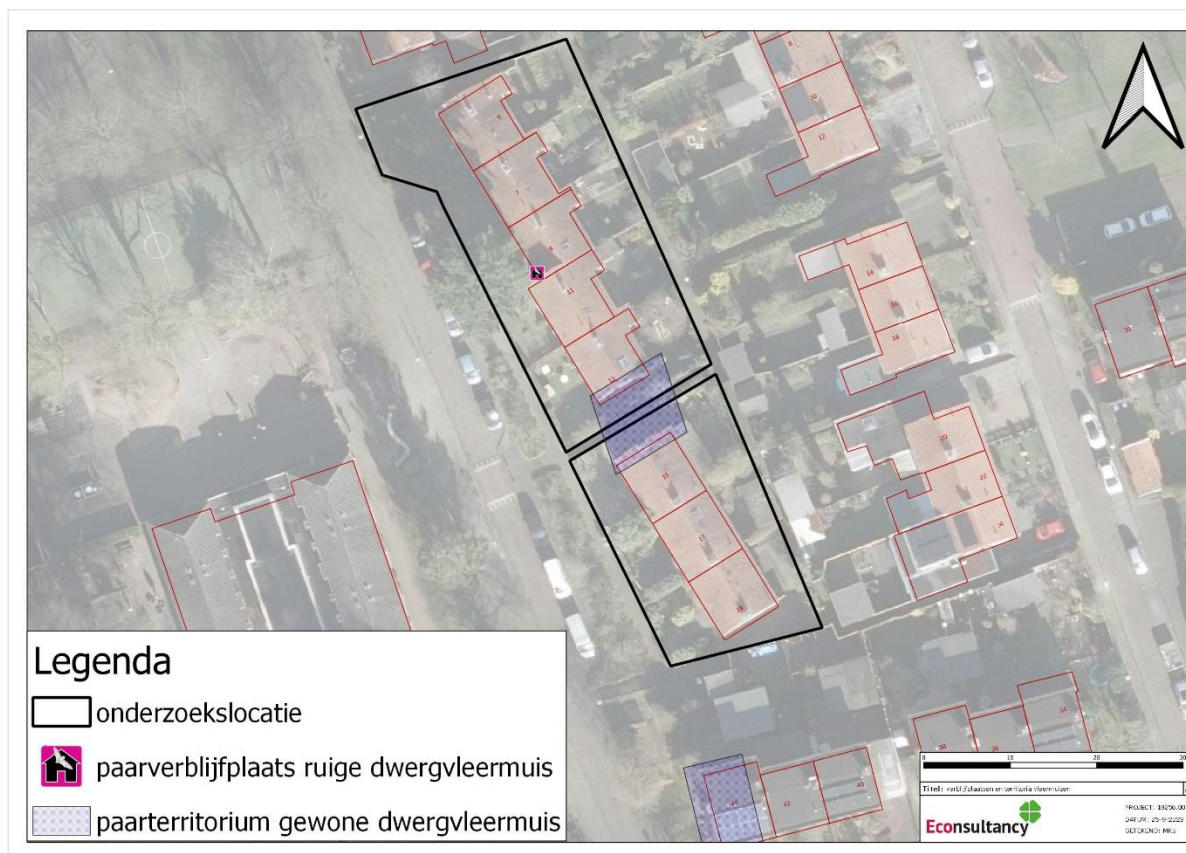
Tijdens de aanvullende inspectie van de (naald)bomen op en nabij de onderzoekslocatie zijn geen (sporen die duiden op) nest- en/of roestlocaties van de ransuil waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden op de onderzoekslocatie geen nestlocaties van de ransuil aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek ten aanzien van de ransuil is dan ook niet noodzakelijk.

5.4 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken in de zomer- en kraamperiode zijn er geen invliegende, uitvliegende, zwermende of gevelgrijpende vleermuizen waargenomen op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als vaste zomer- en kraamverblijfplaats voor een vleermuizensoort. Voor vleermuizen zijn ten aanzien van de voorgenoemde functies bij de voorgenomen plannen geen negatieve effecten aan de orde.

Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode zijn geen invliegende, uitvliegende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen. Wel is baltsgedrag/baltsgeluid van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen op de onderzoekslocatie. De waarnemingen zijn gedaan langs de voorgevel (westzijde) van de Patrijsweg 9 (baltsende ruige dwergvleermuis) en tussen de (kop)gevels van de Patrijsweg 13 en 15 (baltsende gewone dwergvleermuis). Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat er één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en één paarterritorium van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn op de onderzoekslocatie (zie figuur 5.2). De exacte locatie van de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis behorend tot het waargenomen paarterritorium kon niet worden vastgesteld, maar bevindt zich of in de woning van de Patrijsweg 13 of in de woning van de Patrijsweg 15. Daarom zijn ten aanzien van de ruige en gewone dwergvleermuis bij de voorgenomen plannen negatieve effecten aan de orde (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.2 Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Rondom de onderzoekslocatie bevinden zich woningen welke potentieel verblijfplaatsen voor vleermuizen kunnen bieden. Ter plaatse van de Watertorenweg 44 is op basis van waarnemingen in het veld tevens sprake van een paarverblijfterritorium van de gewone dwergvleermuis. Eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in de directe omgeving ondervinden door de afstand tot onderzoekslocatie geen hinder van de voorgenomen ingreep.

Foerageerhabitat

De tuinen die deel uitmaken van de onderzoekslocatie kunnen door in de omgeving verblijvende vleermuizen worden gebruikt om te foerageren. Het aanbod aan foerageermogelijkheden zal door de voorgenomen ingreep echter niet in het geding komen, in de directe omgeving is beter geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft groenstructuren, bosranden, tuinen en weilanden.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Bij de voorgenomen ingreep worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de bomen aan de westelijke zijde van de Patrijsweg die als

potentiële vliegroute kunnen fungeren, gehandhaafd blijven en geen additionele verlichting plaatsvind richting deze bomen (zie paragraaf 6.2).

5.5 Steenmarter

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van vleermuizen is gelet op gebruik van de onderzoekslocatie door de steenmarter. De steenmarter is hierbij meerdere keren (tijdens twee van de vijf veldbezoeken) waargenomen ter hoogte van de onderzoekslocatie in de Patrijsweg aan de straatzijde. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning en waarnemingen, kan niet met voldoende zekerheid gesteld worden of de steenmarter gebruik maakt van de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 6).

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Als gevolg van de voorgenomen plannen gaat één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Bij de sloop van de bebouwing is het niet te voorkomen dat verstoren, wegnemen, vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen van de ruige en gewone dwergvleermuis plaatsvindt. Als gevolg van de voorgenomen sloop wordt dan ook artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming overtreden.

Door het treffen van mitigerende maatregelen zoals het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen, het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode en het treffen van permanente voorzieningen in de nieuwbouw, kunnen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis voorkomen worden. Deze mitigerende maatregelen dienen voldoende ecologisch onderbouwd te worden middels een ecologisch activiteitenplan, welke ter goedkeuring voorgelegd dient te worden aan het bevoegd gezag via een ontheffingsprocedure.

Tijdelijke kasten Patrijsweg 3 en 5

Aan de kopgevels van de Patrijsweg 3 en 5 hangen tijdelijke vleermuiskasten (2 per gevel). Deze tijdelijke kasten zijn conform een door de provincie verleende ontheffing (met zaaknummer 2021-013300) opgehangen als tijdelijke mitigatiemaatregel voor een (renovatie)project ter plaatse van de Kerstendalseweg. De tijdelijke kasten mogen conform de verleende ontheffing worden verwijderd indien de permanente inbouwkasten (permanente mitigatiemaatregel) zijn gerealiseerd en minstens één jaar aanwezig zijn. Hierbij geldt uiteraard wel dat de tijdelijke kasten alleen verwijderd mogen worden als ze op dat moment niet bezet worden door vleermuizen.

De permanente inbouwkasten voor het (renovatie)project ter plaatse van de Kerstendalseweg zijn inmiddels gerealiseerd en ook meer dan één jaar aanwezig. Om een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen te voorkomen wordt daarom geadviseerd de tijdelijke kasten te verwijderen voor aanvang van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie.

6.2 Steenmarter

De steenmarter is opgenomen onder de Nationaal beschermde diersoorten, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat vaste voortplantings- of rustplaatsen van de steenmarter niet opzettelijk beschadigd of vernield mogen worden.

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kon niet worden vastgesteld of de steenmarter gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Daarom is een aanvullende inspectie van de (voor- en achter)tuinen en schuurtjes op de onderzoekslocatie noodzakelijk. Bij gebruik van een locatie door de steenmarter als vaste rust- of voortplantingsplaats zijn sporen zoals uitwerpselen of prooiresten vrij eenvoudig aan te treffen. Een inspectie zal daarom voldoende uitsluitsel geven over de aan- of afwezigheid van de steenmarter op de onderzoekslocatie. Tevens wordt navraag gedaan of er meldingen van aanwezigheid/overlast van de steenmarter op de onderzoekslocatie bekend zijn.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft van Stichting Oosterpoort Wonen een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de Patrijsweg 5 t/m 19 te Berg en Dal.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop- en nieuwbouwplannen en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in augustus 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 19256.003, d.d. 22 september 2022). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, gierzwaluw, ransuil, steenmarter en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis) meer informatie benodigd was.

Conclusies aanvullend onderzoek

Uit het onderhavige resultaat kan geconcludeerd worden dat als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie ten aanzien van de ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis voor de functie paarverblijfplaats negatieve effecten aan de orde zijn. Voor de voorgenomen ingreep zal een ontheffing, met de daarbij benodigde maatregelen voor de ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis, aangevraagd dienen te worden ten aanzien van de verboden als vermeldt in artikel 3.5, lid 2 en 4. De functionaliteit van de verblijfplaatsen moeten voor, tijdens en na uitvoer van de geplande activiteiten gegarandeerd kunnen worden door het treffen van mitigerende dan wel compenserende maatregelen.

Op basis van onderhavig resultaat is onduidelijk of de steenmarter gebruik maakt van de onderzoekslocatie of niet. Een aanvullende inspectie van de (voor- en achter)tuinen en schuurtjes op de onderzoekslocatie is noodzakelijk om hier uitsluitsel over te kunnen geven.

Verder kan uit het onderhavige resultaat geconcludeerd worden dat als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie geen negatieve effecten aan de orde zijn ten aanzien van de huismus, gierzwaluw, ransuil, overige vleermuizen (laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis) en ten aanzien van overige functies (zomer- en kraamverblijfplaats) voor de ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis.

Conclusies quickscan

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde quickscan moet ook rekening worden gehouden met het volgende:

- Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door de sloopwerkzaamheden en groenverwijdering buiten het broedseizoen (lopend globaal van maart tot half augustus) uit te voeren. Geadviseerd wordt om ook het snoeiafval direct dan wel buiten het broedseizoen af te voeren. Indien binnen het broedseizoen gewerkt dient te worden, kan dit enkel als de onderzoekslocatie voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt is gemaakt voor broedvogels of nadat tijdens een broedvogelinspectie is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.
- Ten alle tijden dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Aanbeveling

Om een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen te voorkomen wordt geadviseerd de tijdelijke kasten aan de kopgevels van de Patrijsweg 3 en 5 te verwijderen voor aanvang van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie. Deze tijdelijke kasten zijn, conform een door de provincie verleende ontheffing (met zaaknummer 2021-013300), opgehangen als tijdelijke mitigatiemaatregel voor een (renovatie)project ter plaatse van de Kerstendalseweg. Verwijdering van de tijdelijke kasten kan enkel conform de gestelde voorwaarden van de geldende ontheffing, zijnde:

- De tijdelijk kasten dienen in ieder geval te blijven hangen tot vaste inbouwstenen (permanente mitigatiemaatregel) zijn gerealiseerd en gedurende minstens één jaar beschikbaar zijn (gewenningsperiode) – *het voorgaande is reeds het geval op de onderzoekslocatie.*
- Daarbij kunnen de tijdelijke kasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes, zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april).
- Tot slot dient de verwijdering onder begeleiding van een ecologisch deskundige plaats te vinden.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.